

III. (VI.) VÝSTAVA VOLNÉHO SDRUŽENÍ NEODVISLÝCH ČESKÝCH VÝTVARNÍKŮ

pořádaná u Rubeše, jest snůškou různorodých studií, kreseb, akvarelů a grafiky. Jest k nepochopení, jak se tato společnost sešla! Jejich práce není výtvarná a všichni jsou velmi odvislí. Nepodařená výstava nemá jiného rázu než ráz povšechné neschopnosti, a jest P. F. Malý nejvíce hoden pozoru a budiž uveden napřed. Mnoha kresbami dokládá, že neumí kreslit, vzdálen vtípu karikuje a tak prostý jako cokoliv, nezušlechtěn naukami a marným taktem zobrazuje hnusný výjev (Parisina č. 46) velmi odporně. Je nemožno domnívati se, že by měl Malý při práci na mysli konečný tvar obrazu; poddán náhodě raduje se již tehdy, podaří-li se jeho polosuchému štětcu vytvořiti stín. Jedině kresba č. 31 zdá se poněkud lepší, leč i o ni má větší zásluhu šťastná náhoda a měkkost uhlu nežli malířství pana P. F. Malého. Vše, co zde ukazuje, jest pouhopouhé špatné kreslení, o umění nemůže býti řeči.

Pan J. M. Gottlieb vystavuje návrh divadelní scény a několik akvarelů. Jeho práci jest především na závadu usilovná snaha býti dekorativní, jež se zvrhá v plošnost a prázdnotu. Ani při malbách zdobivých není třeba pomýšleti na jiné umění než na ono obecně dobré. Necht' malíř zmůže hmotu, linií a tvarem ať pracuje jako prostředky svého druhu, aby vytvořil skutečnost obrazovou, něco z pomyslného krásna. Nebude mu pak třeba členiti plochy v nějakém zvláštním střídání a zneužívatí protikladů, leč užívati všeho výtvarně. A to jest podstata jakéhokoliv obrazu, i dekorativního. Prostorovost, nikoliv snaha, leč výsledek dobrého malování, není na závadu zdobivosti. Budou-li Gottliebovy obrazy posuzovány ze stanoviska divadelní potřeby, snad se jim mimo této čalounovosti vytkne i nevytváření příznačného prostředí.

Jaroslav Procházka vystavuje oleje, jež jsou nevýrazná cvičení v malbě. Někde opravdu se podařilo namalovati ně-

jakou stavbu nebo věc, leč že by se mu podařil obraz, nelze říci. Jeho kresby, jakož i kresby Kreisingerovy a Šimůnkovy, jsou práce napohled úpravné a neumělecké. Kreisinger častěji opakuje cizí obrazy.

Nejvíce poutají práce slečny Galimberti-Lanové. Na jejích obrazech je patrna výtvarná snaha, chtění, jež někam nejasně směřuje cestou nikoliv vlastní. Malířka maluje namátkou kočku, nádraží v Berlíně, zvonici v Kamenici, ale nikde neprojeví svého zájmu. Kubistický způsob měřického rozvrhu plochy, sled, vzájemné vztahy a skloubení křivek ji mate a zdá se, že pokládá tento vnějšek za obsah obrazu. Pravda jest jinde. Obraz je uskutečnění vlastních představ a citových zážitků. Sám cit buď vlit ve výtvarnou formu jako v kadlub a malba zdůvodněna jediným výtvarným zákonem uměleckým. Snad byla slečně Galimberti-Lanové škola více na závalu než ku prospěchu.

Váchalovy akvarely a dřevoryty působí dojmem pitvorné zrůdnosti. Hotoveny jsou velmi snadno. Užívaje ostrých, jedovatých barev mjíjí se Váchal přec zamýšlené dramatičnosti a zůstává jen podivným. Nicméně on a Galimberti-Lanová jsou lepšími než ostatní a nepatří mezi ně.

O dvou akvarelech Otakara Čermáka nelze říci nic zajímavého. Deštivý den patří k nemnoha lepším obrazům této výstavy.